

ZPŮSOB PREZENTACE KADEŘNÍKŮ PORTFOLIA

Kadeřnické řemeslo, povolání, poslání nebo jak vlastně můžeme náš obor nazývat, je určitě krásné, tvůrčí, smysluplné a potřebné, ale možná mi dají mnozí kolegové zapravdu, že vlastně i tak trochu pomíjivé. Stříháme, barvíme, melírujeme, foukáme, natáčíme, češeme složité společenské, svatební i soutěžní účesy, ale stačí pár dnů nebo týdnů a všechno vypadá jinak. Vlasy rostou, stříh ztrácí perfektní tvar, barva odrůstá a my můžeme začít od začátku. Na jednu stranu je to dobře, alespoň se zákazníci vracejí, ale napadlo vás někdy práci, kterou jste vlastníma rukama vytvořili, zdokumentovat, uložit a pak si ji zpětně prohlížet, porovnávat, hodnotit a svým dílem se i pochlubit? Budoucí kadeřníci, žáci SOU kadeřnického v Praze 8, Karlínské náměstí, si před několika lety začali pod vedením učitelů teoretického a praktického vyučování vytvářet vlastní PROFESNÍ PORTFOLIA.

Portfolio (z italštiny) znamená v původním významu desky na spisy nebo listiny. V užším slova smyslu jde o skladbu různých aktivit.

Portfolio je vlastně moderní životopis, v němž si jeho majitel shromažďuje výsledky své práce, předvádí svůj individu-

ální rukopis a vůbec vše, co je charakteristické pro jeho práci.

Do profesního portfolio patří fotografie (případně s popisky), diplomy, dokumenty a různá ocenění, výstřižky z časopisů a veškeré úspěchy jedince.

Každé portfolio je originál.

Úloha portfolio ve školství

Termín portfolio se ve školním prostředí, zvláště v souvislosti s hodnocením studentů, používá od 90. let 20. století. V roce 1995 byl poprvé coby odborný termín zařazen do pedagogické terminologie, kde byl vymezen jako sbírka záznamů a výkonů jednotlivého studenta. Ve školách v zahraničí jsou portfolio poměrně rozšířená, v českém prostředí však jde stále spíše o výjimky. Proč? Mezi nejčastější důvody patří všeobecné hodnocení výkonů studentů, nedostatek informací a odborné literatury ohledně portfolio, omezená metodická podpora při zavádění portfolio a časová zaneprázdněnost studentů i pedagogů. Přitom výhody portfolio pro studenty jsou velké – umožňují posouzení jejich dovedností, pomáhají vyučujícím i rodičům vytvořit si obrázek o činnosti studenta a určitě zvyšují motivaci ke studiu. Důležitá je také sebereflexe a spojení teorie s praxí, rozvoj kreativního myšlení a schopnosti na úrovni prezentovat vlastní práci.

Portfolio budoucích kadeřníků

Po dlouhém přemýšlení a zvažování všech kladů a záporů jsme se u nás v SOU kadeřnickém před dvěma lety rozhodli zavést portfolio pro všechny naše studenty. Začátky zakládání portfolio nebyly jednoduché. Velmi důležité bylo vysvětlit žákům, co to portfolio je, jak se zakládá, co má obsahovat, jak bude hodnoceno a co jim do budoucnosti přinese. Nejvíce se nám pro založení portfolio osvědčily desky s průhlednou první stranou, kde má každý

žák svoji fotografii a podpis. Na další stránce je hlavička školy, rok založení a imatrikulační list, kteří žáci dostávají na slavnostním přivítání ke studiu.

Hlavní obsah portfolií

Vedení školy se dohodlo s učiteli odborného výcviku, že v 1. ročníku se žáci během odborného výcviku navzájem vyfotografují, jak natáčejí vlasy na natáčky, vytvářejí pokládanou vlnu, dámský a pánský střih, provádějí kroužkování vlasů a také holení. Ve 2. ročníku zdokumentují proces vzniku složitějších pánských a dámských střihů, barvení a melírování vlasů nebo natáčení preparace. Ve 3. ročníku přidají náročnější společenské účesy, střihy a proměny. Každá fotografie by měla obsahovat datum, kdy byl účes vytvořen, krátký popis vlasů modelky či modela (typ, kvalita) a přesný technologický popis jednotlivých úkonů.

Toto je základ, který je pro všechny žáky povinný, další vedení a úprava portfolia je však plně v jejich režii. A tak se na stránkách objevují první kadeřnické krůčky, fotografie maminek, babiček, tatínek, dědů, sourozenců a kamarádů v rolích modelů. V některých portfoliích najdete prodlužování vlasů, vytváření dredů, rastů a stříhané grafiky, ale i manikúru, líčení či karnevalové účesy. Samozřejmostí jsou fotografie ze soutěží, ať už školních nebo dokonce celorepublikových, včetně dosažených ocenění. Ve třetím ročníku pak mohou zdokumentovat i případnou účast ve školní přehlídce, s níž se škola prezentuje před veřejností.

Někteří profesionálové, kteří v oboru pracují už delší dobu, by se asi nad některými pracemi pousmáli, ale je skvělé vidět, co žáci umí, či neumí, jak se vyvíjejí a snaží prosadit v konkurenci ostatních spolužáků. Problémem může být kvalita fotografií, ale i ta se postupem doby výrazně zlepšuje. Veškeré fotografie studenti pořizují se souhlasem učitelů odborného výcviku, zákazníků provozoven a rodinných příslušníků. Rodiče jsou na třídních schůzkách na vedení portfolií upozorňováni a mnozí z nich s ním svým potomkům aktivně pomáhají.

Smysl portfolií pro budoucí kadeřníky

Portfolia vznikají po celou dobu tříletého studia a budoucí kadeřníci je průběžně předkládají svým učitelům.

Ne proto, aby za ně byli ohodnoceni známkou. Učitelé portfolia prohlížejí společně s žáky – upozorňují na drobné nedostatky (většinou jde o kvalitu fotografií, úroveň popisků či grafické úpravy), ale především chválí a radí, jak v prezentaci žákovských dovedností pokračovat. Žáci vědí, že mohou kdykoli za učitelem přijít a poradit se s ním ohledně práce na portfoliu.

Ve třetím ročníku žáci porovnávají portfolia i mezi sebou a ještě je upravují, aby je mohli bez obav předložit k posouzení zkušební komisi během závěrečných zkoušek. Absolventi často předkládají portfolio i budoucím zaměstnavatelům, když se ucházejí o práci v prestižním kadeřnickém salonu. Z ohlasů víme, že řadě z nich neobvyklá prezentace opravdu přimáčí pohovor usnadnila. Mnohdy jsou majitelé salonů úrovní portfolií našich žáků mile překvapeni. Kdo ví, třeba to za pár let bude fungovat tak, že se potenciální zaměstnavatelé zeptají: „Ukažte mi, co umíte, a já se podle toho rozhodnu, jestli vás přijmu.“ Z úrovně portfolií totiž vyčtou nejen to, jak se mladí kadeřníci umí ohánět nůžkami, hřebenem a štětcem na barvení vlasů, ale také zda mají dobrý vkus, umělecké citění a smysl pro kreativitu.

**Připravila Pavla Nápravová,
učitelka odborných předmětů
Technologie a Materiály na SOU
kadeřnickém v Praze 8
Foto: Benjamin Valeš**

